

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg ► 2

Els motius de l'impagament de les factures

Laura Nieto
Pàg ► 3

Liberalització: una peça clau

Jaime Mesas
Pàg ► 3

Consultori fiscal

Ral·li de Nadal?

Xavier Torres Puges

Director General
ANDBANK Asset Management

Per aquestes dates normalment se sol parlar del ral·li de Nadal. Vist el que s'ha vist aquest any, amb el mal comportament general dels mercats, semblaria que és el que tots estem esperant, per tal de tancar l'exercici amb un nivell de pèrdues menor als mercats tant de renda variable com de renda fixa.

Després d'un any molt marcat per les pressions inflacionistes i les polítiques monetàries restrictives a tot el món han estat els principals causants del mercat baixista que hem viscut aquest 2022. Amb les últimes dades conegudes sobre la inflació es podria esperar que haguessin tocat màxims, la qual cosa no vol dir que a partir d'ara tornem a nivells del 2%, però sí que es mantingui aquest camí de desacceleració. Tot això provocat per les pujades de tipus d'interès que ja portem i que comencen a incidir en la demanda i, per tant, en els preus dels productes d'alimentació i energia. Les

últimes dades d'inflació del mes d'octubre als EUA van ser molt positives, ja que a més de confirmar un altre mes que se segueix contenint, vam tenir una lectura, fins i tot, per sota de les expectatives del mercat situant-se al 7,7%. Tot això va propiciar que els mercats experimentessin unes fortes pujades, que avui fa que els índexs estiguin en màxims de tres mesos. De fet, aquest mes de novembre les rendibilitats que portem acumulades en un Euro Stoxx 50 són del +8%. I aquesta vegada, sense que serveixi de precedent, el comportament d'Europa és amb diferència superior als Estats Units amb un S&P 500 +3% molt inferior en relació. Cosa que no ens deixa de sorprendre ja que en els darrers temps la balança sempre s'havia decantat cap a la borsa americana.

A més, aquest comportament millor d'Europa ja no és només del mes en curs, sinó que, en acumulat de l'any, ens trobem amb un rendiment de l'Euro Stoxx 50 en tan sols del -8%, comparat amb un S&P 500 del -16%. Amb el que potser el ral·li de Nadal és més aviat ral·li d'Europa contra els Estats Units. Si analitzem una mica més el perquè d'aquest comportament tan dispar i ens centrem en el famós índex de referència FANG, compost per FACEBOOK+APPLE+AMAZON+NETFLIX+ALPHABET, que són mem-

bres de l'S&P 500, i que són les empreses que han estat liderant els índexs americans aquests darrers anys, veiem que han tingut molt mal comportament en aquest exercici amb una baixada des del principi de l'any del -36% per a aquest índex FANG. Que justament, és el doble que el de l'S&P 500 i, a més a més, en les recuperacions del mercat com l'actual mes en curs només s'han revaloritzat un 3%. Amb la qual cosa podrien explicar el mal comportament de l'S&P 500 ja

que aquestes empreses representen un 20% pel que fa a la ponderació de l'índex. D'altra banda, els bons anys 2020-2021 van tenir un efecte que va magnificar el comportament de l'índex S&P 500 en positiu, de manera que realment el mercat ha corregit o revertit els components del club FANG.

Un altre dels impactes que sí que veiem que estan propiciant les polítiques monetàries restrictives, són les víctimes que trobem a empreses molt en-

deutades i que estan patint fortes baixades en no aprofitar per reduir el seu endeutament en els anys de bonança quant a tipus baixos, o els famosos SPACS (la majoria eren vehicles l'únic actiu dels quals era una piscina de diners amb objectiu de comprar a altres empreses llistades, evitant així els tràmits i la regulació d'una sortida a borsa i com a teló de fons cotitzant amb prima contra el mercat.) que actualment la majoria cotitzen a preus molt per sota. I que cal dir de les empreses que van florir a la calor de la pandèmia (Zoom, Peloton Interactive...) que també han fet un viatge d'anada i tornada. Per rematar, l'últim fiasco al món crypto de la mà del que va ser una de les plataformes FTX més grans. El denominador comú de totes elles és que van sorgir a l'hàbitat de polítiques ultraexpansives que vam tenir els últims 10 anys.

Un altre dels grans dubtes que seguim tenint és la Xina, tot i que els inversors aposten per una relaxació de les restriccions de la Covid-19 i amb estímuls a la seva economia, les últimes notícies que tenim des de Pequín amb nous casos de contagis, no auguren que estiguin en l'anelada tornada a la normalitat al país asiàtic.

Pel que fa a polítiques monetàries, seguirem pendents de les dades que vagin sortint per veure si podem corroborar aquests pics d'inflació que comentàvem anteriorment. Ara mateix, seguim tenint la corba americana invertida, és a dir, els tipus d'interès a curt termini més

Passa a la pàgina següent

Pàg ► 4

Aprovada la signatura de l'acord marc entre Andorra i el Banc Europeu d'Inversions

Aquest acord és un pas més perquè Andorra participi en els mecanismes de finançament del banc

Pàg ► 4

Jover veu la recaptació a la duana d'octubre un indicador de creixement

El titular de Finances destaca que aquest any es tancarà amb un superàvit d'uns 15 milions

Pàg ► 4

El salari medià del setembre creix fins als 1.822 euros

La variació respecte del mateix període del 2021 és del 3,2%

Pàg ► 4

La Cambra, amb delegacions d'Occitània, Pirineus, Ariège i Ger

L'objectiu és promoure el treball conjunt entre les empreses de les regions

Li presentem els seguríssims d'Andbank

La salut és actitud i els seguríssims d'Andbank respiren lliures amb la tranquil·litat de sentir-se coberts per viure intensament i amb confiança. Si vols ser un dels nostres seguríssims et proposem **Andsalut**, la cobertura total al millor preu, **Andvida** per anticipar-te al futur, i altres productes d'assegurances.

Entra a la nostra web i informa't de l'assegurança que millor s'adapta al teu estil de vida.

andbank.com

ANDBANK /
Assegurances

Ve de la pàgina anterior

alts que els tipus a llarg termini. Indubtablement, descomptant una recessió ja només ens queda poder pensar si al final com a resultat tendirem a un *soft-landing*, que seria el millor escenari per als mercats, o per contra un *hard landing* que seria la pitjor opció.

Respecte als mercats, veient en els nivells que estem, semblaria que estan més aviat pel primer escenari, tot i que a la borsa intentar endevinar tot el que ja hi ha en preu acostuma a ser una gesta gairebé impossible. El que sí sabem és que hi ha moltes empreses de sectors més cíclics que ja cotitzen amb grans descomptes, fins i tot si normalitzem

els seus beneficis a períodes d'altres recessions.

La millor recepta per als propers mesos seria estar posicionats en un mix d'aquestes empreses de tall cíclic i de les de qualitat, és a dir, amb un nivell molt baix d'endeutament o nul. Amb capacitat de mantenir marges en aquest entorn de pressions de preus i poder ser lí-

ders en el seu sector amb barreres d'entrada a competidors. I ja, per demanar, que cotitzin a múltiples raonables ajustades pel seu potencial creixement de beneficis.

Sense tenir la bola de vidre, i pensant que l'ajust en els beneficis de les empreses falta per arribar, recordem que per al 2023 els analistes continuen descomp-

tant uns creixements del +4% per a l'índex S&P 500. Penso que al llarg del proper any es reflectiran i es revisarà a la baixa entre un -10-15%, que seria el patró habitual en recessions. De manera que, de cara al fet que continuï el ral·li de Nadal, tot sembla clar per a aquest final d'any. Cal no perdre la il·lusió del Nadal i menys en temps de recessió.

Els motius de l'impagament de les factures

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

Segons el recent Estudi de la Gestió del Risc de Crèdit que impulsen l'asseguradora de crèdits Crèdit i Caució i l'empresa d'informació Iberinform, l'impacte de la morositat a Espanya s'ha intensificat sobre el teixit empresarial. El 60% de les empreses espanyoles pateix l'impacte negatiu de la morositat en el seu compte de resultats, i el 12% afirma que corre el risc de tancar per l'impacte dels impagats, el que suposa prop de 171.000 empreses. D'acord amb el citat Estudi de Gestió del Risc de Crèdit a Espanya, el 48% de les firmes espanyoles afronta pèrdues d'ingressos significatives en aquells aspectes de l'activitat empresarial afectats per l'encariment dels tipus d'interès: el 29% del teixit empresarial registra un increment dels seus costos financers, el 18% ha de frenar la seva expansió comercial, i el 15% es veu obligat a limitar les seves noves inversions. La morositat és un risc per a l'activitat empresarial. L'incompliment dels pagaments acordats genera importants tensions de liquiditat en una situació com l'actual, i és especialment desestabilitzadora en l'operativa de les empreses de menor grandària.

De tota la vida, els deutors han justificat la seva manca de pagament amb cinc excuses universals: la primera, que encara no ha pogut cobrar dels seus clients i que, per tant, no pot pagar les seves factures; la segona, que li han baixat les vendes per culpa de la crisi i per tant se li han reduït els ingressos, fet que li provoca problemes de cash flow per pagar les seves factures; la tercera, que li han baixat el marge comercial degut a la competència i la globalització i no té suficient liquiditat per pagar; la quarta, que té dificultats transitòries de finançament a curt degut a un problema de negociació amb el banc, i la cinquena, que per culpa de la crisi el seu negoci va molt malament i no té fons en la seva tresoreria.

Les investigacions sobre les causes dels impagaments de les factures en les operacions comercials entre empreses patrocinades per la Comissió Europea fa uns quants anys van demostrar que les principals excuses dels deutors són en realitat excuses de mal pagador, ja que la principal causa de la morositat és el retard deliberat per aprofitar-se del finançament gratuït que li facilita el creditor amb l'aplaçament dels pagaments de les compres. Els estudis de la CE van revelar que tampoc és cert que el major percentatge dels retards en el pagament estiguin provocats per l'existència de litigis comercials, és a dir, problemes de qualitat o quantitat de les mercaderies venudes que serveixin de pretext per demorar el pagament, manca de puntualitat en els lliura-

ments o degut a l'aparició de discrepàncies sobre la quantia del deute o del venciment de la factura. No és veritat que els retards en abonar una factura es deguin a que el client no hagi rebut encara la factura o algun document original, o que hi hagi problemes administratius en la tramitació de l'ordre de pagament.

Amb anterioritat a la publicació de l'informe de la CE, es suposava que els condicionants assenyalats abans, o sigui, problemes de liquiditat, litigis comercials i problemes administratius, eren les principals causes del retard en els pagaments. La realitat és que en la majoria dels casos els morosos podrien pagar el dia pactat amb el creditor comercial, però no ho fan perquè no els convé fer-ho ara per ara i que pagaran més tard, quan els vingui millor. Conseqüentment, el major percentatge dels impagaments que es produeixen a Europa són intencionals, ja que el deutor retarda els pagaments per finançar-se a costa del proveïdor. Així doncs, els estudis realitzats sota l'auspici de la CE van revelar que les diferents causes que provoquen la morositat i els impagats a Europa són: en primer lloc, retards en el pagament intencionals; en segon lloc, dificultats financeres del deutor; en tercer lloc, manca d'eficàcia administrativa del deutor per controlar els seus pagaments, i en quart lloc, litigis i incidències amb els articles subministrats.

Generalment, se sol culpar de l'existència de morositat a la conjuntura econòmica; ara bé, això no és cert atès que com ja s'ha mencionat, la conjuntura constitueix un dels condicionants de la morositat, però no és l'únic causant del fenomen. Indubtablement la morositat pot augmentar degut a causes conjunturals, com pot ser la desacceleració de l'activitat econòmica o el refredament de l'economia, ja que en períodes difícils, en els que es produeix un encariment del cost dels diners, les empreses utilitzen la prolongació dels terminis de pagament com un substituti dels crèdits bancaris. També és cert que en èpoques de crisi els índexs de morositat acostumen a disparar-se i es produeixen fenòmens de sinistralitat en cadena, atès que els problemes en el pagament es contagien entre les empreses.

Conseqüentment, la morositat no és un fenomen provocat per la conjuntura, sinó que és necessari considerar l'existència de diversos condicionants que interaccionant entre sí provoquen la morositat. Per tant, no estem davant un sol determinant, sinó que s'ha de buscar l'origen de la morositat en la combinació i convergència de diversos determinants.

De tots aquests determinants, i malgrat que els factors conjunturals poden agreujar la morositat, els principals condicionants dels impagaments són cinc: 1) l'absència en els creditors d'un know how de gestió de cobrament; 2) la cultura empresarial de la demora, i els mals hàbits de pagament; 3) la postura de la societat massa permissiva amb la morositat; 4) l'estructura empresarial, i 5) el marc legal

la protecció al creditor que li atorga l'Administració de Justícia.

A continuació explicarem amb més detall l'absència d'un know how de gestió de cobrament dels creditors i la cultura empresarial de la demora, i els mals hàbits de pagament que són dos elements que actuen de forma sinèrgica i que actualment són els grans culpables dels problemes de cobrament. En primer lloc, respecte a l'absència d'un know how de gestió de cobrament a les empreses creditors, podem dir que, per motius culturals, en els països del sud d'Europa persisteix encara una certa vergonya a l'hora de reclamar el pagament d'una factura vençuda, atès que no sembla educat exigir a un client de seguida el pagament d'un deute vençut ja que el deutor es pot molestar. A l'inrevés del que succeeix en els països anglosaxons en els quals s'ha desenvolupat una forta cultura del cobrament, i on reclamar un deute es considera un fet tan natural com oferir un nou producte als clients, al sud d'Europa no existeix encara una veritable cultura empresarial de cobraments. Les pràctiques de cobrament als països del sud són excessivament laxes, i a més les empreses no han desenvolupat una metodologia adequada per rendibilitzar els seus crèdits a clients. Així mateix, degut a la carència d'una cultura empresarial que atorgui prioritat al cobrament dels vendes, les empreses pateixen elevades pèrdues per culpa de la morositat dels seus clients. En general, als països meridionals els directius de les empreses proveïdores són massa tolerants amb els deutors, ja que prefereixen prioritzar les activitats comercials i les relacions públiques a tractar les condicions de pagament i a reclamar el pagament puntual de les factures. Per qüestions purament culturals els directius són molt més reticents que els seus col·legues del nord d'Europa o dels Estats Units a l'hora de requerir el pagament als clients. Tant el costum empresarial considera de mal gust constrènyer el pagament als deutors, per la qual cosa els directius de les empreses creditors se senten incòmodes quan han de recordar als clients que han d'efectuar el pagament dels deutes comercials. Per exemple, en el cas d'Espanya, als directius de les empreses els genera apuro i incomoditat reclamar el pagament de les factures vençudes als clients. Quant al recobrament d'impagats, s'ha de tenir en compte que la reclamació de pagaments als deutors és considerada com una de les tasques més desagradables que es poden fer a l'empresa. Per molta gent anar a cobrar un deute sol provocar una sensació molesta, i generalment ho resulta més pel creditor que vol cobrar que per al morós. Conseqüentment, a Espanya al creditor encara li costa reclamar als deutors que li paguin degut a un sentiment d'incomoditat. Aquesta situació no es produeix en altres cultures empresarials, atès que el primer que fan les empreses és deixar ben clares les condicions de pagament, i són molt rigoroses en el compliment dels

terminis de pagament de cada operació comercial. Els directius europeus o americans no tenen el més mínim escrúpol a l'hora de reclamar el pagament de les factures als clients rones, i ho fan immediatament després de transcorregut el termini de crèdit atorgat. A més, a Espanya hi ha una consciència col·lectiva de resignació a cobrar tard, de manera que el sentiment imperant a les empreses espanyoles és que cobrar tard o mal és una cosa habitual; que els morosos són una fatalitat i no es pot fer res per evitar-ho. Un altre problema que afecta molt negativament els resultats de cobrament de les empreses espanyoles és que en moltes companyies no s'han incorporat objectius de reducció del període mitjà de cobraments ni dels saldos de clients, atès que no es dona importància a la gestió del crèdit comercial. Aquests condicionants tan propicis per als morosos, inclús porten a situacions perversament absurdes, en les quals el deutor es fa l'ofès quan el legítim creditor li sol·licita el pagament de la factura vençuda fa molts dies, i el representant del creditor acaba demanant disculpes al morós per les molèsties ocasionades i per haver dubtat de la seva honorabilitat (per descomptat, sense haver aconseguit cobrar un centim del deute), fet que no deixa de ser una circumstància exquisidament surrealista i inconcebible en altres latituds.

En segon lloc, la cultura empresarial de la demora i els mals hàbits de pagament són un factor molt important atès que constitueixen el principal generador de morositat. A Espanya no existeix una cultura empresarial que fomenta el pagament puntual, i les empreses no donen cap prioritat a tenir un perfil de bon pagador, en conseqüència, no suposa cap objectiu estratègic per a les empreses i per tant, no s'han implantat polítiques d'atendre puntualment els pagaments a proveïdors. Cal fer notar que el gran generador de morositat a Espanya és un factor inherent a la cultura empresarial. No són causes estructurals, legals ni conjunturals les que provoquen la plaga de la morositat, sinó una actitud generalitzada de les empreses davant l'incompliment de les obligacions de pagament. La inexistència d'una ètica definida en el compliment de les obligacions dels deutors ha deixat un buit moral que permet l'existència d'una morositat permanent. Avui dia, el retard intencionat dels pagaments als proveïdors és sinònim de bona gestió empresarial. I el pitjor és que s'ha demostrat en diversos estudis europeus que els clients abonem les seves factures seguint un criteri selectiu basat en el seu propi interès; en altres paraules, paguen pitjor als proveïdors no estratègics i que poden ser reemplaçats amb facilitat. Pel contrari, els proveïdors que no poden ser substituïts són pagats molt abans pels mateixos compradors. Existeix, per tant, un problema deontològic en l'actuació dels empresaris. Però el comportament morós ocorre no només en els sectors margi-

nals de la societat o en empreses insolvents o amb poca liquiditat, també en el món empresarial. La política que s'aplica en moltes empreses solvents i amb gran liquiditat de demorar intencionadament els pagaments als creditors està considerada per molts dirigents com un model de bona gestió empresarial. Molts directius consideren perfectament ètic intentar retardar al màxim els pagaments als seus proveïdors de manera intencionada. A més, alguns dirigents empresarials aprofiten qualsevol errada per part d'un proveïdor per no pagar al venciment. Alguns empresaris tenen com a política pagar les factures només quan el creditor ha exigut diverses vegades el cobrament. En cas d'oblí per part del creditor de reclamar el deute, es considera natural no efectuar el pagament. Aquesta carència d'ètica i cultura empresarial en el compliment de les obligacions de pagament es pot constatar inclús quan el deutor signa documents mercantils com poden ser contractes, reconeixements de deute, pagarés o xecs. En nombroses ocasions subscriure aquests documents — que en altres països són quasi sagrats — no suposa per al signant ni tant sols un compromís moral per al seu compliment. De manera que a Espanya existeix un seriós problema d'ètica empresarial, ja que les pràctiques poc ètiques en els pagaments es troben tant arrelades a les empreses que s'han convertit en norma en lloc de ser una excepció. Amb aquesta mentalitat és molt difícil erradicar la morositat. Conseqüentment, les pràctiques de dilatar els pagaments són bàsicament fruit d'una cultura empresarial que s'ha desenvolupat no només degut a factors econòmics, sinó a més a les males pràctiques de pagament imperants a les relacions mercantils com per exemple imposant que els mesos d'agost i desembre no es paga per vacances del responsable de pagaments. En casos extrems, alguns compradors que tenen com a data fixa de pagament el dia 30 de cada mes, aprofiten que febrer només té 28 per aplaçar el pagament al 30 de març. Un exemple de morositat és quan el client contacta amb el proveïdor i li diu que en l'últim enviament de mercaderies hi havia una caixa amb producte defectuós, per la qual cosa no pagarà la factura, i per tant, espera rebre una factura rectificada; amb aquest subterfugi ha retardat el pagament molts dies. Un altre exemple habitual és quan el deutor diu que no ha rebut la factura i demana que li enviï novament per correu postal, amb la qual cosa retarda uns quants dies el pagament. És a dir, molts deutors allarguen amb estratagemes els terminis de pagament. També existeixen deutors que, per allargar el pagament real d'una factura ens han enviat xecs que «sense voler» s'havien oblidat de signar. D'aquesta manera fins que se'ls retornava el xec i el signava un aporterat guanyaven varies setmanes. Una altra distracció bastant habitual és estendre el xec a nom d'un altre creditor, amb la qual cosa s'aconsegueix el mateix resultat que amb el truc anterior. Una altra versió d'aquest frau en els instruments de pagament consisteix en enviar una circular per correu en la qual s'anuncia que adjunten un xec per liquidar tal factura, però s'han «oblidat» de posar el taló al sobre. Davant aquest problema de memòria, la ciència mèdica hauria d'investigar si potser existeix un virus que interfereix en el bon funcionament de les neurones dels morosos.

Liberalització: una peça clau

Laura Nieto

Sòcia
Cases & Lacambra

El Consell de Ministres del Govern d'Andorra, celebrat el dia 29 de juny de 2022, va aprovar, a proposta del ministre de Presidència, Economia i Empresa, el Projecte de llei de modificació de la Llei 10/2012, de 21 de juny, d'Inversió Estrangera al Principat d'Andorra. El projecte té una doble finalitat: (i) la liberalització i l'agilitació de processos que evitin la pèrdua d'inversions estrangeres potencialment beneficioses per al país, i (ii) la implantació de sistemes de control efectiu de la inversió estrangera, en línia amb el panorama regulatori de l'entorn europeu. L'exposició de motius del projecte estableix que la reforma es fonamenta en quatre punts essencials: (i) l'establiment d'un règim de liberalització per a determinades inversions estrangeres; (ii) l'obligatorietat que qualsevol tipus d'inversió estrangera hagi de ser objecte de declaració posterior, una vegada materialitzada, davant el Registre d'Inversions Estrangeres; (iii) la instauració d'un mecanisme efectiu de control de les inversions estrangeres, i (iv) l'establiment d'un règim sancionador eficient.

Així, el punt més rellevant és la implantació d'un nou sistema de control de la inversió estrangera en què no resultarà necessària l'obtenció de l'autorització administrativa prèvia

per a la materialització de la inversió (e.g. inversors residents o nacionals de països amb conveni de doble imposició o de col·laboració en matèria d'inversió estrangera), manten-

int, això sí, l'obligació de declarar expost la realització d'aquesta inversió davant el Registre d'Inversions Estrangeres. Però, es reforça la clàusula de salvaguarda que inclou un llistat de sectors i activitats (e.g. infra-

estructures crítiques, tecnologies crítiques, subministrament de béns fonamentals, seguretat alimentària, entra d'altres), que es veuran exclou-

tos del règim de liberalització de la inversió estrangera i sobre els que l'administració haurà d'establir un especial control. A més, es descriu la implantació d'un sistema de control administratiu de totes les inversions estrangeres per part del Registre de Societats Mercantils, que podrà sol·licitar a l'inversor, en els termes que reglamentàriament s'estableixin, l'aportació de tota la informació o documentació necessària per a exercir la seva competència de control.

Finalment, el projecte proposa la modificació de l'article 18 de la Llei de Societats, referent a les aportacions dineràries efectuades per a la constitució d'una societat o la subscripció d'una ampliació de capital, preveient-se la possibilitat que aquesta aportació s'acrediti mitjançant un certificat de dipòsit, emès per una entitat de crèdit domiciliada al Principat d'Andorra o en qualsevol país SEPA (e.g. Xipre), sempre que aquest país no sigui considerat d'alt risc de blanqueig de diners o valors i de finançament de terrorisme mitjançant un comunicat tècnic emès per la Uifand. El punt més controvertit, però acceptat en països del nostre entorn.

Actualment, aquesta iniciativa legislativa està en període d'esmenes (quatre pròrrogues). Veurem com avança el debat parlamentari, però, en línies generals, aquest projecte pretén avançar en el procés d'obertura a la inversió estrangera per tal de situar la jurisdicció andorrana com una destinació d'interès per a inversors estrangers, principalment dels països del nostre entorn. És cert que encara resta pendent una revisió integral de la normativa de societats, però la liberalització que proposa el projecte es traduiria, a efectes pràctics, en una reducció de terminis per a la materialització de la inversió estrangera, essencial per enfortir l'economia del país en negocis disruptius de l'economia digital. Una peça clau.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Consulta Vinculant número CV0258-2022 del Departament de Tributs i de Fronteres (en endavant, DTF), del 4 d'agost del 2022, en relació amb l'aportació dinerària efectuada per una persona física a una societat amb un actiu compost en més del 50% per béns immobles que rep a canvi valors representatius del capital social de l'entitat beneficiària de l'aportació.

La consultant és una societat limitada andorrana l'objecte social de la qual és la gestió i explotació del seu patrimoni propi, integrat per béns provinents del patrimoni dels seus socis, així com per tots aquells altres béns que la societat adquireixi per qualsevol causa.

L'actiu de la Societat està format per més d'un 50 per 100 de béns immobles situats al Principat d'Andorra.

Els socis de la Societat volen donar entrada a un nou soci que aportarà capital per fer noves inversions. L'entrada d'aquest nou soci es materialitzarà mitjançant una ampliació de capital que subscriurà completament el nou soci, adquirint així el 51 per 100 del capital de la Societat.

La consultant està interessada en conèixer el posicionament de l'Administració en relació al tractament fiscal que li correspon a la dita operació d'ampliació de capital a efectes de l'Impost sobre les Plusvàlues en les Transmissions Patrimonials Immobiliàries i de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials Immobiliàries.

En relació amb la qüestió relacionada amb l'emissió de participacions d'una societat amb un actiu compost almenys amb el 50% per béns immobles, el Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials, del 29 de desembre del 2000, a l'article 3.2.a, preveu el següent:

«Article 3. Fet generador

[...]
Són també actes subjectes a aquesta Llei:

a) La transmissió d'accions o de participacions de societats mercantils, així com la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes accions o participacions quan almenys el 50 per cent de l'actiu de les dites societats estigui compost per béns immobles o drets reals sobre els mateixos i que, com a resultat de la transmissió d'accions o de participacions, o de la constitució o cessió de drets reals sobre les mateixes, l'adquirent tingui més d'una cinquena part del capital de la societat o

dels seus drets de vot.

[...]
Altrament, sobre la consideració d'obligat tributari, la mateixa Llei diu el següent:

«Article 6. Obligat tributari

Als efectes d'aquest impost, són obligats tributaris els adquirents dels béns o drets objecte de la transmissió, o aquells a favor dels quals es constitueixi o cedeixi un dret real».

D'acord amb aquests preceptes, el fet que l'aportant rebí en contraprestació participacions superiors a la cinquena part del capital social de l'entitat amb un actiu compost en més d'un 50% en béns immobles s'assimila al fet generador previst a l'article 3.2.a. Conseqüentment, l'emissió d'aquestes participacions estarà subjecta a l'Impost sobre Transmissions Patrimonials immobiliàries, i és l'obligat tributari la persona que efectua l'aportació i que actua com a adquirent d'aquestes participacions en l'emissió.

Quant a la determinació de la base de tributació, l'article 7.10 estableix el següent:

«Article 7. Base de tributació

En el cas de transmissions d'accions o de participacions de societats mercantils, previstes en la lletra a de l'apartat 2 de l'article 3, la base de tributació és la proporció del capital que representen les accions o participacions o els drets de vot que s'ostenten com a resultat de la transmissió que constitueix el fet generador, aplicat al total del valor real de les accions o participacions de la societat.

En el cas de constitucions o cessions de drets reals sobre aquestes accions o participacions, la base de tributació és el resultat d'aplicar les regles previstes en el paràgraf anterior, tenint en compte el valor del dret sobre les accions o participacions d'acord amb l'establert en els apartats 3 i 4».

Per tant, la base de tributació es determinarà tenint en compte el valor real de la totalitat de les noves participacions que han sigut objecte d'emissió.

Per la seva banda, el Decret legislatiu del 26-8-2020 de publicació del text refós de la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'Impost sobre les Plusvàlues en les Transmissions Patrimonials Immobiliàries, a l'article 3.2 estableix el següent:

«Article 3. Fet generador

[...]
Són també subjectes a l'impost les plusvàlues que es posin de manifest en els actes següents:

a) La transmissió d'accions o de participacions de societats mercantils, així com la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes accions o participacions quan almenys el 50% de l'actiu de les dites societats estigui compost per béns immobles o drets reals sobre aquests mateixos béns, i que com a resultat de la transmissió d'accions o de participacions, o de la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes mateixes accions o participacions, l'adquirent tingui més d'una cinquena part del capital de la societat o dels seus drets de vot.

[...]
En relació amb la consideració d'obligat

tributari, la mateixa Llei, a l'article 6.1, disposa el següent:

«Article 6. Obligat tributari

Als efectes d'aquest impost, són obligats tributaris les persones físiques o jurídiques que transmeten els béns immobles o drets reals sobre els mateixos béns».

Per tant, tenint en compte que l'aportant, com a resultat de l'ampliació de capital, tindrà més d'una cinquena part del capital de la societat que té un actiu compost amb més del 50% en béns immobles, en el cas exposat també es produeix el fet generador de l'Impost sobre les Plusvàlues en les Transmissions Patrimonials Immobiliàries. L'obligat tributari serà la societat que efectua l'emissió de les noves participacions.

Pel que fa la base de tributació de l'impost, la mateixa Llei, a l'article 8.1 i 8.2, preveu el següent:

«Article 8. Base de tributació

La base de tributació està constituïda per la diferència positiva entre el valor real dels béns transmesos o del dret que es constitueix o cedeix, i el seu valor d'adquisició.

En les transmissions, oneroses o lucratives, el valor real dels béns transmesos o del dret que se cedeix es determina d'acord amb el que disposa la Llei de l'Impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries, del 29 de desembre del 2000».

D'acord amb aquest precepte, la base de tributació es determinarà per la diferència positiva entre el valor real de les participacions emeses i el seu valor d'adquisició.

Jover destaca com a indicador del creixement econòmic l'increment de recaptació a la duana a l'octubre

L'economia andorrana es troba en un moment de «fort creixement», tal com demostren dades com la recaptació per la importació de mercaderies registrada al mes d'octubre. Així ho va posar en relleu el ministre de Finances, Eric Jover, durant la seva compareixença al davant de la comissió legislativa de Finances i Pressupost per tractar sobre el pressupost del 2023. D'aquesta manera, els ingressos a duana s'han incrementat en un 42% respecte del mes d'octubre de l'any passat. En aquest sentit, el ministre va posar en relleu que aquestes dades generals són «molt positives com a element indicador», ja que tenen dos vessants: «d'una banda, els ingressos directes» per a l'Estat i, de l'altra, perquè signifiquen que els ciutadans i l'economia necessiten aquestes importacions de productes i, per tant, «són un termòmetre» de la bona evolució econòmica. Jover va destacar, també, que els ingressos que està obtenint el Govern per aquesta bona evolució de les empreses farà que d'una previsió de déficit per al 2022 de 26 milions es passi a un superàvit, a finals d'any que pot estar al voltant dels 15 milions d'euros. Quant a la infla-

ció que es pot registrar aquest 2022, ha destacat que pot situar-se en una forquilla d'entre el 5,3 i el 6,9%.

Pel que fa als ingressos de duana, cal destacar que al mes d'octubre s'han donat increments en totes les partides amb l'excepció dels combustibles, que davallen un 10%. Jover ho ha atribuït als descomptes que estan aplicant els països veïns als carburants, però ha incidit en el fet que aquesta política té «data de caducitat». El ministre també va voler destacar l'evolució que ha experimentat l'apartat d'altres mercaderies, que ha augmentat un 26% al mes d'octubre.

Una menció a part mereix l'apartat de la importació de tabac, que el mes passat va augmentar un 86%. Qüestionat sobre l'impacte que pot tenir l'increment de la taxa de titular de Finances va posar en relleu que «abans de l'aplicació» les recaptacions ja eren superiors a anys anteriors. De totes maneres, ha destacat que la recaptació de 13 milions d'euros a l'octubre «no és una xifra extremament important», ja que en mesos com l'agost ja es va estar al voltant d'aquest total. En aquest sentit, va voler incidir que el superàvit «no depèn de l'increment de la taxa de consum».

Superàvit per a aquest any

El ministre va destacar que la bona evolució de l'economia, i, per tant, de les empreses, ha fet que s'hagin incrementat els ingressos com per exemple per l'impost de societats, que estava pressupostat en 42 milions d'euros, i es preveu tancar en 70 milions d'euros, i l'IRPF, que d'una previsió de 38 passa a una recaptació prevista de 54 milions d'euros. Jover va voler destacar el fet que en el pressupost inicial es calculava un déficit per a aquest 2022 de 26 milions d'euros, una xifra que al maig amb la dotació de 10 milions per a les ajudes a l'habitatge, a l'estudi o el transport gratuït es va incrementar fins als 30 milions. Actualment, creu que es tenen ja dades «més sòlides» que indiquen que es tancarà l'any amb un superàvit que pot estar al voltant dels 15 milions, la qual cosa permetrà que es pugui fer una aportació de capital cap a FEDA sense comprometre «les ajudes a les famílies» o el pla d'inversions previst per la companyia. Malgrat aquesta bona evolució de l'economia el ministre va explicar que s'ha volgut aplicar un criteri de prudència, tant el 2022 com el 2023.

Aprovada la signatura de l'acord marc entre Andorra i el Banc Europeu d'Inversions

El consell de ministres va aprovar dimecres passat la signatura i posterior ratificació de l'acord marc entre Andorra i el Banc Europeu d'Inversions (BEI) sobre les activitats al país d'aquest banc de la UE. Aquest acord és el següent pas al nomenament d'Andorra, per part de la junta de governadors del BEI el 10 d'agost d'enguany, com a país elegible per poder participar en els mecanismes de finançament del banc. Així, amb posterioritat al nomenament, els equips tècnics del Govern i del BEI han treballat un acord que ha d'emmarcar l'abast de les activitats del banc al país. És a dir, l'acord marc consta de 18 articles que tracten

els punts que afecten la relació entre el BEI i el Principat d'Andorra en relació amb futurs projectes conjunts, regulant la cooperació entre el Govern i el banc.

Es recorda que el procés d'integració d'Andorra al BEI va iniciar-se el juny del 2020, quan el ministre de Finances i portaveu, Eric Jover, va fer la petició formal a aquest organisme europeu. Tal com va posar en relleu el mateix Jover en la roda de premsa, el vistiplau del Banc Europeu d'Inversions és el resultat del treball d'homologació internacional d'Andorra, com ara haver esdevingut membre de l'FMI o del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa.

La Cambra de Comerç es reuneix amb les delegacions d'Occitània, Pirineus Orientals, Ariège i Ger

La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis va participar en la jornada de treball organitzada per la CCI-Occitane, la CCI Pirineus Orientals, la CCI Ariège i la CCI Gers, a Toulouse. La delegació andorrana, encapçalada per la directora de la Cambra de Comerç, Pilar Escaler, l'Excm. Sr. Jean-Claude Tribollet, ambaixador francès a Andorra, i l'Excm. Sra. Eva Descarrega, ambaixadora d'Andorra a França, a més de la participació d'Andorra Business, i de l'associació ACODA, va estar present en la inauguració del saló Occitane Expo Tour. L'objectiu d'aquesta trobada és incentivar les sinergies de treball per desenvolupar els territoris respectius de forma transversal. Tal com va dir Pilar Escaler «les conclusions d'aquesta trobada mostren la voluntat de promoure el treball conjunt entre els sectors empresar-

ials de les regions».

L'agenda d'aquesta visita va estar marcada per un sopar amb les delegacions franco-andorranes, la presentació de l'Observatori Econòmic i de l'oferta SoluCCIO territoris, la visita al Mercat d'Interès Nacional de Tolosa i la trobada amb promotors i professionals del sector agroalimentari. Un dels moments més importants de la jornada, però, va ser la participació al Saló Occitane Export-Tour, que té per objectiu donar a conèixer tots aquells experts francesos que poden ajudar a les empreses a internacionalitzar-se o accelerar el desenvolupament de les empreses als mercats estrangers. La delegació andorrana va estar present a la inauguració, i va dedicar temps per fer networking amb les empreses i organismes professionals que hi participaven.

El salari mitjà avançat del setembre creix fins als 1.822 euros

Segons les dades avançades del mes de setembre del 2022, el nombre d'assalariats al Principat se situa en les 40.712 persones, el que representa una variació positiva del 6,8% respecte del mes de setembre avançat del 2021. Així, tal com ha publicat el departament d'Estadística, la massa salarial s'ha situat en 90,22 milions d'euros, el que representa una variació positiva del 7,6% respecte del setembre avançat de l'any passat.

Pel que fa al salari mitjà avançat del mes de setembre, s'ha situat en 2.216,18 euros, mentre que el salari mitjà s'ha fixat en els 1.822,44 euros. La variació positiva del salari mitjà avançat respecte al del setembre del 2021 és del 0,8%, mentre que la del salari mitjà és del 3,2%.

Salari a l'agost

El salari mitjà total declarat a la CASS durant el mes d'agost va ser de 1.838,06 euros, el que representa un increment del 4,1% respecte del mateix mes del 2021. Durant aquell mes, el sector que va presentar una variació positiva més remarcable va ser el de transport i comunicacions amb un augment del 7,5%. Per contra, l'únic sector que va presentar una variació negativa respecte de l'agost del 2021 va ser el de sistema financer, amb un

descens de l'1,8%. D'altra banda, pel que fa al salari mitjà total declarat durant l'agost va pujar fins als 2.232,76 euros, un 4,4% més respecte del mateix mes de l'any anterior. En aquest cas, els sectors que van presentar una variació positiva més remarcable van ser el d'activitats immobiliàries i serveis empresarials, amb un 8,8%, el de construcció, amb un 7,8% i el de les llars que ocupen personal domèstic, amb un 7,1%. Cap sector, però, presenta una variació negativa.

D'acord amb les dades acumulades de gener a agost, el salari mitjà s'ha situat en 2.267,35 euros, el que equival a una variació positiva del 6% respecte del mateix període anterior. El sector que presenta la variació positiva més remarcable és el de l'hoteleria, amb un 16,5%.

Massa salarial

Finalment, cal destacar que el nombre total d'assalariats a l'agost va ser de 41.054 persones, el que representa una variació positiva del 7,2% respecte del mateix mes de l'any anterior, en què hi va haver 38.307 persones. La mitjana d'assalariats, d'acord amb les dades acumulades de gener a agost del 2022, va ser de 41.458 persones, un 12,8% més en comparació amb el mateix període anterior.